

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KRAKOWIE**

L.dz. RKR-400-55/04/LP-

/05

Kraków, dn. 13.05.2005 r.

Decyzja Nr RKR-38/2005

Na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.), oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 18, poz. 172 ze zm.)

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

odmawia się wszczęcia - na wniosek Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Nowym Sączu - postępowania antymonopolowego w sprawie nadużywania przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krynicy - Zdroju, pozycji dominującej na rynku zbiorowego dostarczania wody i zbiorowego odprowadzania ścieków w sposób określony w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 6 ww. ustawy, poprzez pobieranie od dnia 1 stycznia 2004 r. cen i stawek opłat przewidzianych w taryfie dla ww. usług.

Uzasadnienie

W dniu 13 października 2004 r. do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynął wniosek Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Nowym Sączu (zwanego dalej także Wnioskodawcą) o wszczęcie postępowania antymonopolowego pod zarzutem nadużywania pozycji dominującej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krynicy Zdroju (zwane dalej MPGK lub Przedsiębiorstwem).

Wnioskodawca nie wskazał, który z przepisów - powołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - Przedsiębiorstwo, jego zdaniem, naruszyło i jakie dowody stanowią podstawę do postawienia zarzutu nadużycia pozycji dominującej. Z uzasadnienia wniosku oraz dołączonego do niego pisma kilkunastu mieszkańców Krynicy Zdroju wynikało, że zarzut nadużycia pozycji dominującej związany jest z wprowadzeniem przez Przedsiębiorstwo - od dnia 1 stycznia 2004 r. - nowych taryf dla wody i ścieków, skutkujących ok. 30 % wzrostem cen dla gospodarstw domowych.

W dniu 20 października 2004 r. organ antymonopolowy wszczął postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy podwyższenie przez MPGK cen i opłat za dostarczanie wody i odbiór ścieków, narusza przepisy ustawy o ochronie (...), co uzasadniałoby wszczęcie wnioskowanego przez Rzecznika postępowania antymonopolowego.

W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, co następuje:

Kwestionowane przez Rzecznika taryfy za wodę i ścieki, są pierwszymi opracowanymi przez MPGK na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. nr 72, poz. 747 ze zm.).

Wniosek o ich zatwierdzenie był przedmiotem postępowania wewnętrznego przeprowadzonego w okresie od 24.10. do 13.11.2003 r. przez przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Krynicy Zdroju, w tym zastępcę Burmistrza.

W ramach tego postępowania - jak wynika z wewnętrznego dokumentu Urzędu Miasta z dnia 13.11.2003 r. o sygn. GKPlizP 7633/70/03 - Zarząd Gminy Krynica Zdrój, dokonał - w odniesieniu do proponowanych taryf - czynności, o których mowa w art. 21 ust. 1 ww. ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu (...), a zatem sprawdził, czy taryfy i wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, zostały opracowane zgodnie z przepisami ustawy oraz zweryfikował - pod względem celowości ponoszenia - koszty, związane ze świadczeniem usług, poniesione przez MPGK w poprzednim roku obrachunkowym, ustalone na podstawie ewidencji księgowej, z uwzględnieniem planowanych zmian tych kosztów w roku obowiązywania taryfy.

W ramach postępowania wewnętrznego nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie i wnioskowane taryfy uzyskały akceptację Burmistrza Krynicy, a następnie zostały przedłożone Radzie Miejskiej Krynicy Zdroju do zatwierdzenia.

Na posiedzeniu Rady w dniu 2 grudnia 2003 r. został zgłoszony wniosek o włączenie pod obrady projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Z protokołu z posiedzenia wynika, że:

- proponowane przez MPGK taryfy były przedmiotem analizy komisji Finansowo-Budżetowej Rady Miejskiej, a zestawienia kosztów i proponowanych zmian w taryfach otrzymali wszyscy radni. Nikt z obecnych nie zgłosił uwag do prawidłowości przedłożonych zestawień, uznając, iż są one sporządzone rzetelnie,
- członkowie Rady podnieśli, że wzrost opłat za wodę i ścieki – w przypadku gospodarstw domowych – jest znaczący i wynosi ok. 30 %, przy czym wzrost ten w 15% spowodowany jest wysokością kosztów zaplanowanych przez MPGK, a w pozostałych 15 % zrównaniem cen dla wszystkich grup odbiorców (gospodarstw domowych i pozostałych),
- Komisja Finansowo-Budżetowa Rady, mając na uwadze dobro społeczeństwa, zwróciła się do MPGK o wyjaśnienie, dlaczego planowane przez nie koszty działalności nie maleją oraz o zaproponowanie działań zmierzających do ich ograniczenia lub też zwiększenia sprzedaży. Prezes MPGK wyjaśnił, że koszty przedsiębiorstwa utrzymują się na niezmiennym poziomie pomimo, że wzrosły czynniki cenotwórcze, głównie ceny paliw i energii. Wyjaśnił również, że pomimo przyłączenia do sieci nowych odbiorców, wzrost wielkości sprzedaży nie jest widoczny z uwagi a oszczędne gospodarowanie wodą przez odbiorców oraz spadek zapotrzebowania na wodę z w sanatoriach i domach wczasowych. Prezes MPGK podniósł także, iż dotychczasowe ceny obowiązują od 1.01.2002 r., a zatem średnioroczna podwyżka - uwzględniając, że w połowie wynika ona ze zrównania cen dla wszystkim odbiorców - wynosi 7,5 %.

W wyniku głosowania, stosunkiem głosów 10 przeciw i 2 wstrzymujących się - Rada Miejska odrzuciła projekt uchwały w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Wobec powyższego taryfy opracowane przez MPGK weszły w życie w trybie art. 24 ust. 8 i 9 ustawy dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...), tj. po upływie 70 dni o dacie złożenia wniosku o ich zatwierdzenie.

Pismem z dnia 30 grudnia 2004 r., organ antymonopolowy poinformował Rzecznika o dotychczasowych ustaleniach postępowania wyjaśniającego, wskazując przy tym, iż:

- wynikająca z ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu (...) kosztowa formuła konstruowania taryf, nie zezwala na postawienie MPGK zarzutu narzucania nadmiernie wygórowanych cen wyłącznie z tego powodu, iż jego ceny i stawki opłat są wyższe od pobieranych przez niektóre inne przedsiębiorstwa działające na innych rynkach lokalnych,
- ocena taryf MPGK pod kątem ewentualnego narzucania nieuczciwych cen możliwa byłaby również wtedy, gdyby dostarczone w sprawie dowody wskazywały, że przedsiębiorstwo to - do kosztów stanowiących podstawę ustalania poszczególnych cen i stawek opłat - zaliczyło koszty nieuzasadnione, które nie powinny się tam znaleźć,
- art. 49 ust. 1 ustawy o ochronie (...) przewiduje, że w toku postępowania antymonopolowego, w sprawach wymagających wiadomości specjalnych Prezes UOKiK, po wysłuchaniu wniosków stron, może wezwać biegłego w celu zasięgnięcia jego opinii.

Ww. pismem organ antymonopolowy - stosownie do art. 50 kpa w związku z art. 80 ustawy o ochronie (...) - zwrócił się także do Rzecznika o ustosunkowanie się do dotychczasowych wyników postępowania wyjaśniającego oraz przedłożenia lub wskazania dowodów uzasadniających wnioski o wszczęcie postępowania antymonopolowego.

W odpowiedzi z dnia 18 stycznia 2005 r. Rzecznik nie odniósł do ustaleń organu antymonopolowego, a także nie przedłożył żadnych informacji i wniosków dowodowych. Podniósł jedynie, iż jego wniosek podyktowany jest naruszeniem interesów konsumentów, o czym świadczą liczne prośby i sygnały mieszkańców Krynicy. Do odpowiedzi zostało dołączone pismo jednego z mieszkańców Krynicy, w którym autor dokonał oceny dotychczasowych ustaleń organu antymonopolowego.

Uwzględniając powyższe, organ antymonopolowy pismem z dnia 10 lutego 2005 r. - stosownie do art. 84 ust. 2 a. ustawy o ochronie (...) - wezwał Rzecznika do uzupełnienia wniosku z dnia z dnia 13 października 2004 r., w sprawie wszczęcia postępowania antymonopolowego przeciwko MPGK Sp. z o.o. w Krynicy Zdroju o uzasadnienie postawionego w nim zarzutu nadużywania pozycji dominującej, w tym wskazania odpowiedniego przepisu ustawy o ochronie (...), na którym zarzut ten został oparty.

W piśmie z dnia 20 lutego 2005 r. Wnioskodawca podniósł, iż MPGK - jako monopolista naturalny w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków - podlega regulacjom ustawy o ochronie (...). Ustalając taryfę Przedsiębiorstwo kierowało się własnym zyskiem i spadkiem wielkości sprzedaży, jednak winno podejmować działania zmierzające do wyeliminowania możliwości powstawania strat i ograniczania ich skutków, a nie przerzucać ich na odbiorców, co - zdaniem Rzecznika - miało miejsce w przypadku MPGK. Wskazuje to - w ocenie Wnioskodawcy - na możliwość naruszenia

art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 6 ustawy o ochronie (...), tj. narzucanie nadmiernie wygórowanych cen oraz uciążliwych warunków umów, przynoszących nieuzasadnione korzyści. W ocenie Rzecznika powyższe argumenty wypełniają przesłankę uprawdopodobnienia wniosku, w sposób opisany w art. 84 ust. 2 ustawy .

Mając na uwadze powyższego argumenty Rzecznika, które - w ocenie organu antymonopolowego - w dalszym ciągu nie dawały podstaw do postawienia MPGK zarzutu naruszenia przepisów ustawy o ochronie (...), postanowiono kontynuować postępowanie wyjaśniające, które - stosownie art. 85 ust. 2 ustawy o ochronie (...) - pozwoliłoby na uzyskanie informacji niezbędnych do rozstrzygnięcia o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania antymonopolowego.

W ramach tego postępowania organ antymonopolowy dokonał szczegółowych ustaleń na temat wysokości cen za wodę i ścieki pobieranych przez kilka przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych na innych rynkach lokalnych z terenu południowej Małopolski, w tym wskazanych w przedłożonych przez Rzecznika artykułach prasowych i skargach mieszkańców Krynicy.

Ustaleniami tymi objęto:

- Muszynę, Piwniczną, Szczawnicę i Rabkę, tj. miejscowości, o podobnym do Krynicy, charakterze uzdrowiskowym oraz
- Limanową i Gorlice, tj. miejscowości, o zbliżonej do Krynicy, liczbie mieszkańców.

Organ antymonopolowy wezwał przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne z ww. miejscowości do przedłożenia taryf obowiązujących w 2004 r., taryf je poprzedzających oraz informacji na temat ewentualnych dalszych planowanych podwyżek stawek i opłat, a także informacji na temat wyników prowadzonej przez nie działalności zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków.

Informacje uzyskane w powyższym zakresie zawarte są w tabelach:

- nr 1 - dla wody
- nr 2 - dla ścieków

stanowiących załączniki do niniejszej decyzji.

Dla trzech - spośród 7 przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych prowadzących działalność w miejscowościach uwzględnionych w tabelach - tj. dla MPGK w Krynicy oraz przedsiębiorstw z Muszyny i z Piwnicznej, taryfy obowiązujące w 2004 r. (**poz. 1 tabel**) były pierwszymi taryfami opracowanymi w oparciu o przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...). W pozostałych przypadkach, tj. Szczawnicy, Rabki, Limanowej i Gorlic, ww. ustawa stanowiła podstawę do ustalenia także taryf poprzednich (**poz. 2 tabel**).

Mając na uwadze powyższe ustalenia, organ antymonopolowy zważył, co następuje:

MPGK zajmuje się zbiorowym dostarczaniem wody i zbiorowym odprowadzaniem ścieków na terenie Krynicy Zdroju. Przedmiot tej działalności oraz jej geograficzny zasięg wyznaczają granice rynku właściwego w rozumieniu art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie (...), tj. „ryнку towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty

transportu, panują zbliżone warunki konkurencji”.

MPGK jest monopolistą na wyżej zdefiniowanym rynku właściwym, tj. lokalnym rynku zbiorowego dostarczania wody i zbiorowego odbioru ścieków na terenie Krynicy Zdroju. Pozycja monopolistyczna jest kwalifikowaną formą pozycji dominującej zdefiniowanej w art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie (...) jako „*pozycja przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%*”.

Art. 8 ustawy o ochronie (...) wprowadza generalny zakaz nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym. Przejawami tego nadużycia są m. innymi: narzucanie nieuczciwych, w szczególności nadmiernie wygórowanych cen (art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy) oraz narzucanie uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów (art. 8 ust. 2 pkt 6).

Ocenę, czy w niniejszej sprawie istnieją podstawy do postawienia MPGK zarzutu naruszenia powyższych zakazów, należy poprzedzić analizą przepisów szczegółowych dotyczących jej przedmiotu.

W roku 2001 weszły w życie przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...). Od dnia 8 kwietnia 2002 r. obowiązują regulacje przewidziane w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz.U. nr 26 poz. 257).

Powyższe przepisy przewidują kosztową formułę konstruowania taryf dla wody i ścieków. Stosownie do art. 20 ust. 2 i 3 ustawy, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę na podstawie niezbędnych przychodów po dokonaniu ich alokacji na poszczególne grupy taryfowe, natomiast ceny i stawki określone w taryfie są różnicowane dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług na podstawie udokumentowanych różnic kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Zasady budowania taryf oraz szczegółowe sposoby ustalania kosztów i ich alokacji określają dalsze artykuły rozdziału 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...) oraz przepisy powołanego wyżej rozporządzenia.

W niniejszej sprawie MPGK dopełniło obowiązków wynikających z powyższych przepisów i odpowiednio udokumentowany wniosek o zatwierdzenie taryf przedłożyło do zatwierdzenia Radzie Gminy Krynica.

Organ antymonopolowy dokonał analizy wniosku oraz proponowanych taryf od strony rachunkowej oraz zgodności z wymogami określonymi w ww. przepisach. Oceniając taryfy od tej strony, organ antymonopolowy stwierdza, iż zawiera on wszelkie informacje, wyliczenia i zastawienia wymagane rozporządzeniem Ministra Infrastruktury.

Poprawność i rzetelność wniosku o zatwierdzenie taryf potwierdzili zgodnie członkowie komisji rewizyjnej Rady Gminy, natomiast Zarząd Gminy Krynica Zdrój, dokonał - w odniesieniu do tych taryf - ciążących na nim obowiązków wynikających z art. 21 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu (...). Zarząd zweryfikował zatem - pod względem

celowości ponoszenia - koszty, związane ze świadczeniem usług, poniesione przez MPGK w poprzednim roku obrachunkowym, ustalone na podstawie ewidencji księgowej, z uwzględnieniem planowanych zmian tych kosztów w roku obowiązywania taryfy.

W tym stanie rzeczy, wobec braku jakichkolwiek wskazówek i wniosków dowodowych ze strony Wnioskodawcy, ewentualne podważenie wyliczeń MPGK, a w konsekwencji podważenie cen i stawek opłat zawartych w taryfach, możliwe byłoby wyłącznie po dogłębnej analizie dokumentów źródłowych, na których wyliczenia te zostały oparte.

Analiza taka winna zostać przeprowadzona przez biegłego posiadającego wiadomości specjalne zarówno w zakresie finansowo księgowym jak i funkcjonowania przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.

Należy wskazać, iż Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 21 lutego 2001 r. (sygn. akt XVII Ama 59/00), również w sprawie dotyczącej cen za wodę i ścieki, uchylił decyzję organu antymonopolowego opartą na jego własnych wyliczeniach i wskazał, iż Prezes Urzędu powinien był skorzystać z opinii biegłego.

W toku korespondencji organ antymonopolowy wskazał Rzecznikowi, iż stosownie do art. 49 ust. 1 ustawy o ochronie (...), w toku ewentualnego postępowania antymonopolowego, w sprawach wymagających wiadomości specjalnych, Prezes UOKiK, po wysłuchaniu wniosków stron, może wezwać biegłego w celu zasięgnięcia jego opinii.

Rzecznik złożenia takiego wniosku nie zapowiedział, podnosząc, iż nie ma na to środków.

Wobec powyższego - mając na uwadze całokształt ustaleń postępowania wyjaśniającego - organ antymonopolowy nie znalazł podstaw do powołania biegłego z urzędu, którego koszty musiałby ponieść budżet państwa.

W piśmie z dnia 20 lutego 2005 r. Rzecznik podniósł, iż MPGK naruszyło art. 8 ust. 2 pkt 2 i 6 ustawy o ochronie (...) ponieważ kierując się własnym zyskiem i spadkiem wielkości sprzedaży, nie podejmowało działań zmierzających do wyeliminowania powstawania strat i ograniczania ich skutków i prawdopodobnie przerzuciło je na swoich odbiorców.

Odnosząc się do tego argumentu organ antymonopolowy stoi na stanowisku, iż wskazywanie przedsiębiorcom konieczność ewentualnych oszczędności finansowych oraz dokonania zmian organizacyjnych nie należy do jego zadań, tym bardziej, iż ani z informacji Rzecznika, ani z ustaleń postępowania wyjaśniającego nie wynika, w którym miejscu oszczędności tych lub możliwości zmian należałoby szukać.

W ocenie organu antymonopolowego, wynikająca z obowiązujących przepisów, kosztowa formuła konstruowania taryf, nie zezwala na postawienie MPGK zarzutu narzucania nadmiernie wygórowanych cen, tj. naruszenia art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...) wyłącznie z tego powodu, iż jego ceny i stawki opłat są wyższe od cen pobieranych przez niektóre inne przedsiębiorstwa działające na innych rynkach lokalnych.

W obowiązującym stanie prawnym możliwość zastosowania metody porównawczej na potrzeby analizy wysokości cen pod kątem ich nadmiernego wygórowania, jest bardzo ograniczona. Aby taką metodę można było zastosować, należałoby uprzednio ustalić, iż

inne przedsiębiorstwa, do których ceny będące przedmiotem analizy są odnoszone, działają w porównywalnych warunkach (tak np. wyroki Sądu OKiK z dnia 15.03.2003r. sygn. akt. XVII Ama 28/02 oraz z dnia 23.07.2003r. sygn. akt XVII Ama 94/02).

Nie mniej jednak organ antymonopolowy przeprowadził taką analizę korzystając z taryf ustalonych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne działające na innych rynkach lokalnych.

Z analizy - obejmującej zarówno miejscowości, o podobnym do Krynicy charakterze uzdrowiskowym jak i miejscowości, o zbliżonej do Krynicy liczbie mieszkańców - wynika, że:

W przypadku cen za zbiorowe dostarczenie wody - tabela nr 1.

Od 1 stycznia 2004 r. w Krynicy obowiązuje cena za dostarczenie 1 m³ wody do gospodarstw domowych w wysokości 2,84 zł. Jest to cena wyższa od średniej dla tej kategorii odbiorców obejmującej 7 uwzględnionych w tabeli miejscowości (2,56 zł/m³). Konstruując taryfę MPGK założyło 22 % rentowność dostawy wody natomiast rentowność wykonana ukształtowała się na poziomie 8,7 %.

- ceny w podobnej wysokości pobierane są w Muszynie (2,67 zł), Szczawnicy (2,71 zł), gdzie dodatkowo wprowadzono stałe opłaty miesięczne w wysokości odpowiadającej cenie za ok. 1 - 3 m³ wody, oraz w Gorlicach (2,69 zł)
- cena znacznie wyższa obowiązuje jedynie w Rabce (3,24 zł/m³) pomimo, że taryfa nie przewidywała w tym wypadku zysku, a wynik tej działalności okazał się w 2004 r. ujemny. W 2004 r. Rada Miasta Rabka uchwaliła dopłatę z budżetu miasta dla gospodarstw domowych w wysokości 0,60 zł/m³ brutto, dzięki czemu mieszkańcy płacą cenę 2,68 zł/1 m³ wody netto.
- ceny zdecydowanie niższe niż w Krynicy pobierane są w:
 - o Piwnicznej (1,80 zł), gdzie koszty uzasadnione nie uwzględniają w ogóle kosztów pośrednich oraz amortyzacji środków trwałych służących do świadczenia tej usługi, a także nie przewidziano zysku. Ponadto mieszkańcy Piwnicznej uiszczają opłatę stałą w wysokości 3,30 zł/ m-c, co odpowiada cenie za blisko 2 m³ wody. Mając na uwadze, że cena wody jest jednakowa dla obu grup odbiorców (1,80 zł) oraz uwzględniając średni koszt 1 m³ w wysokości (2,17 zł - poz. 6 tabeli) należy przyjąć, że opłata stała zastała zaplanowana w ten sposób, aby odpowiadała ok. 20 % przychodów ogółem. (2,17 : 1,80), a zatem faktyczna cena wody dla gospodarstw domowych nie różni się znacznie od kosztu średniego (poz. 6).
 - o w Limanowej (1,96 zł), gdzie- zarówno w taryfach dla 2004 r. jak i poprzednich przewidziano znaczne - ok. 40 % - zróżnicowanie cen dla gospodarstw domowych i pozostałych odbiorców. Ci ostatni płacą cenę w wysokości 2,74 zł. Taryfa przewiduje opłatę stałą w wysokości 6 zł /m-c, co odpowiada cenie za ok. 3 m³ wody.

Skala wzrostu ceny w 2004 r. za wodę dla gospodarstw domowych, w porównaniu do ceny poprzedniej, jest w Krynicy najwyższa (32 %), przy czym należy zauważyć, iż nastąpiło to przy równoczesnym obniżeniu ceny dla pozostałych odbiorców. Dla porównania skala wzrostu ceny w Szczawnicy była o połowę niższa (16 %), natomiast przy ostatecznie tej samej wysokości ceny (2,71 zł/m³ + opłata stała), zrównanie cen dla

obu grup odbiorców w Szczawnicy nastąpiło już w 2002 r., podczas gdy w przypadku Krynicy miało to miejsce dopiero w 2004 r..

W przypadku cen za zbiorowe odprowadzanie ścieków - tabela nr 2.

Od 1 stycznia 2004 r. w Krynicy obowiązuje cena za odprowadzenie 1 m³ ścieków z gospodarstw domowych w wysokości 3,08 zł. Również i w tym wypadku jest to cena wyższa od średniej dla tej kategorii dostawców ścieków obejmującej 7 uwzględnionych w tabeli miejscowości (2,67 zł/m³). Konstruując taryfę MPGK założyło 2 % rentowność odbioru ścieków natomiast w rzeczywistości w 2004 r., poniesiono stratę na poziomie 9,6 % kosztów.

- cena wyższa obowiązuje wyłącznie w Rabce (3,66 zł), pomimo, że taryfa nie przewidywała zysku. Cena z 2004 r. nie zmieniła się w porównaniu do poprzednio obowiązującej, przy czym w 2004 r. Rada Miasta Rabka uchwaliła dopłatę z budżetu miasta dla gospodarstw w wysokości 0,60 zł/m³ brutto dzięki czemu mieszkańcy płacą cenę 3,10 zł/m³ netto.
- ceny w podobnej wysokości pobierane są w Muszynie (3,04 zł) i Piwnicznej (3,04 zł), przy czym uzasadnione koszty stanowiące podstawę dla ustalenia taryf dla tych miejscowości nie uwzględniają wcale lub proporcjonalnie o połowę niższą w porównaniu do Krynicy amortyzację środków trwałych służących do świadczenia tej usługi.
- ceny zdecydowanie niższe pobierane są w:
 - o Szczawnicy (1,96 zł), gdzie ceny za ścieki zmieniły się od 2002 r. zaledwie o 5 %, przy czym wartość amortyzacji urządzeń kanalizacyjnych stanowi tu jedynie 7 % niezbędnych przychodów,
 - o Limanowej (2,04 zł), gdzie ceny za ścieki z gospodarstw domowych zmieniły się od 2003 r. o 12 % oraz gdzie nadal istnieje znaczne zróżnicowanie pomiędzy cenami dla poszczególnych grup dostawców,
 - o Gorlicach (1,85 zł).

Skala wzrostu ceny w 2004 r. za odbiór ścieków z gospodarstw domowych, w porównaniu do ceny poprzedniej, jest w Krynicy wysoka (30 %), lecz w Muszynie - gdzie cenę tę ustalono na zbliżonym poziomie (3,04 zł/m³) - wskaźnik ten jest jeszcze wyższy, gdyż cena wrosła o 60 %.

Analizując strukturę niezbędnych przychodów przyjętych dla taryf na rok 2004 (poz. 7 obu tabel) należy zauważyć, że zarówno w przypadku wody jak i ścieków jest ona bardzo różna. Dla niektórych przedsiębiorstw istotną część tych przychodów stanowi amortyzacja (np. dla ścieków - w Krynicy 27 %, w Gorlicach 36 %; dla wody - 29 % w Gorlicach), u niektórych z kolei tego rodzaju koszty (amortyzacja) w ogóle nie występują lub ich wartość jest niewielka (Piwniczna, Limanowa).

W każdym z analizowanych przypadków najistotniejszą pozycją niezbędnych przychodów stanowią koszty pracy (wynagrodzenie z narzutami i świadczenia). W niektórych przypadkach stanowią one lub nawet przekraczają połowę planowanych przychodów (Piwniczna i Limanowa).

Wysoki udział wynagrodzeń nie zawsze ma jednak związek z nieproporcjonalnie wysokim zatrudnieniem (poz. 8 tabel). W poz. 9 obu tabel uwzględniono - wynikającą z przedłożonych organowi antymonopolowemu wniosków taryfowych - wartość planowanych niezbędnych przychodów (w zł) przypadających na 1 etat. W przypadku Krynicy wartość ta, zarówno dla wody, jak i dla ścieków jest wysoka.

W ocenie organu antymonopolowego wyniki przeprowadzonej wyższej analizy, stanowią potwierdzenie, iż metoda porównawcza jest nieprzydatna dla oceny wysokości cen pod kątem ceny nadmiernie wygórowanej w tych wypadkach, w których obowiązuje kosztowa formuła ich ustalania.

Wprawdzie w wyniku porównania wysokości cen (uwzględniając również wprowadzone w niektórych miejscowościach opłaty stałe oraz przyznane dopłaty z budżetu gminy dla gospodarstw domowych) ustalono, że ceny pobierane przez MPGK Sp. z o.o. w Krynicy nie są najwyższe (choć należą do wysokich), to jednak przychody, w oparciu, o które ceny zostały ustalone, a zwłaszcza ich struktura są tak różne, iż na tej podstawie nie można przeprowadzić dowodu, że analizowane przedsiębiorstwa funkcjonują w podobnych warunkach.

W rezultacie w oparciu o takie ustalenia nie można formułować zarzutu narzucania nadmiernie wygórowanych cen lub narzucania uciążliwych - przynoszących nieuzasadnione korzyści - warunków umów.

Art. 85 ust. 1 ustawy o ochronie (...) stanowi, iż organ antymonopolowy może odmówić wszczęcia postępowania antymonopolowego, jeżeli w sposób oczywisty z zawartych we wniosku oraz posiadanych przez Prezesa Urzędu informacji wynika, że nie naruszono zakazu określonego m. innymi w art. 8.

Stosownie do art. 85 ust. 2 ustawy o ochronie (...), przed wydaniem postanowienia o wszczęciu lub decyzji o odmowie wszczęcia postępowania antymonopolowego Prezes Urzędu może przeprowadzić postępowanie wyjaśniające mające na celu uzyskanie dodatkowych informacji niezbędnych do rozstrzygnięcia o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania antymonopolowego.

W niniejszej sprawie - uwzględniając, że informacje dostarczone przez Wnioskodawcę nie stanowiły podstawy do rozstrzygnięcia w powyższym zakresie - postępowanie wyjaśniające zostało przeprowadzone.

Ustalenia tego postępowania nie dają - w ocenie organu antymonopolowego - podstaw do postawienia MPGK Sp. z o.o. w Krynicy zarzutu naruszenia wskazanych przez Rzecznika art. 8 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy o ochronie (...) ponieważ:

- taryfy wprowadzone w życie w dniu 1 stycznia 2004 r. zostały sporządzone w oparciu o przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...) oraz odpowiedniego rozporządzenia Ministra Infrastruktury, a ich prawidłowość została potwierdzona przez ustawowo upoważniony do tego organ, tj. Zarząd Gminy,
- nie istnieją przesłanki, w oparciu o które możnaby czynić Przedsiębiorstwu zarzut, iż do niezbędnych przychodów stanowiących podstawę do wyliczenia cen i stawek opłat zaliczone przychody nieuzasadnione, wykraczające poza zakres określony w ww. ustawie i rozporządzeniu,

- z analizy porównawczej cen pobieranych za wodę i ścieki w innych miejscowościach południowej Małopolski nie wynika, aby ceny ustalone w taryfie MPGK były najwyższe.

Mając ostatecznie na uwadze, że ani z informacji zawartych we wniosku Rzecznika, ani z ustaleń postępowania antymonopolowego nie wynika, aby wszczęcie postępowania antymonopolowego było uzasadnione orzeczono, jak w sentencji niniejszej decyzji

Integralną część decyzji stanowią:

- Tabela nr 1 - zawierająca dane porównawcze dotyczące cen za zbiorowe dostarczanie wody
- Tabela nr 2 - zawierająca dane porównawcze dotyczące cen za zbiorowe odprowadzanie ścieków

Stosownie do art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie (...), w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatura w Krakowie, Plac Szczepański 5, 31-011 Kraków.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
dyrektor Delegatury
Barbara du Vall

Otrzymują:

1. Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Nowym Sączu
Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu
ul. Jagiellońska 33 33-300 Nowy Sącz
2. a/a RKR